

Toelichting:

Algemeen

De regeling PGB jeugdhulp Gouda 2015 en de Regeling maatschappelijke ondersteuning Gouda 2017 worden per 1 januari 2018 ingetrokken en worden vervangen door de onderhavige regeling.

Artikel 1

Dit artikel toont de minimaal mogelijke vormen van individuele voorzieningen zoals bedoeld in de Jeugdwet en de maatwerkvoorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo) binnen de gemeente Gouda. In de opsomming is aangesloten bij de segmenten die onderscheiden zijn bij het traject voor de inkoop van producten voor jeugdhulp. Dit geldt eveneens voor de maatwerkvoorzieningen begeleiding, dagbesteding en beschermd en beschut wonen.

Artikel 2

In dit artikel is opgenomen welke vervoersvoorzieningen er minimaal mogelijk zijn. Het derde lid regelt dat een inwoner met een Wmo-indicatie tegen een gereduceerd tarief gebruik mag maken van het CVV. Daarnaast regelt het vijfde en het zesde lid onder welke voorwaarden in het collectief vervoer een medische begeleider of een sociaal begeleider mee mag reizen. De achterliggende gedachte bij het hanteren van een sociaal begeleider is dat de Wmo geïndiceerde zich op de plaats van bestemming kan laten begeleiden. Bijvoorbeeld bij ziekenhuisbezoek, bij het winkelen, bij bankzaken, etc. Bij het collectief vraagafhankelijk vervoer worden kosten in rekening gebracht die gebaseerd zijn op de kosten voor het gebruik van het openbaar vervoer.

Artikel 3

Indien er sprake is van zorg in natura wordt het geldbedrag maandelijks aan de ouders overgemaakt. Hiervoor moeten ouders een bankafschrift overhandigen. Ouders die een km vergoeding of OV vergoeding hebben op basis van ZIN dienen de vervoersbewijzen te bewaren of houden een kilometerregistratie bij. De gemeente kan steekproefsgewijs controleren of de overgemaakte vergoeding rechtmatig gebruikt is. Indien blijkt dit niet het geval is kan de gemeente overgaan tot terugvordering.

Artikel 4

In artikel 2.3.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning en in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet is opgenomen dat een persoonsgebonden budget (pgb) wordt verstrekt, indien:

a. de cliënt naar het oordeel van het college op eigen kracht voldoende in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, in staat is de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;

- b. de cliënt, jeugdige of zijn ouders zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij de maatwerkvoorziening of individuele voorziening als persoonsgebonden budget wenst geleverd te krijgen;
- c. naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (Wmo) en van goede kwaliteit zijn (jeugd).

Deze toets wordt gedaan aan de hand van een door de cliënt, jeugdige of zijn ouders opgesteld plan over hoe het pgb besteed gaat worden (het budgetplan).

Bij het verstrekken van een pgb gelden de voorwaarden die de Sociale Verzekeringsbank stelt aan de betaling van een pgb. Met een pgb kiest de client, jeugdige of zijn ouders zelf de zorgverlener. Dit kan een zorginstelling, professional werkzaam als ZZP'er of iemand uit het netwerk/niet professional zijn. Hiermee sluit hij een zorgovereenkomst af. Als de SVB in het bezit is van een geldige zorgovereenkomst en deze gefiatteerd is door de gemeente kan de cliënt, jeugdige of zijn ouders middels declaraties de SVB opdracht geven het bedrag uit het pgb uit te betalen aan de zorgverlener.

Indien uit signalen van de gemeente blijkt dat een pgb niet volgens plan ingezet wordt, zal het STJ hierover geïnformeerd worden. Zij kunnen in gesprek gaan met cliënt en op grond van hun bevindingen een nieuw advies uitbrengen.

Artikel 5

In dit artikel worden voorwaarden gesteld om in aanmerking te komen voor een pgb voor jeugdhulp en specifiek de voorwaarden wanneer jeugdhulp kan worden geleverd door een persoon die behoort tot het sociaal netwerk. Het college is namelijk van mening dat de gewenste jeugdhulp van goede kwaliteit moet zijn. Ook als deze geleverd wordt door een persoon die behoort tot het sociaal netwerk.

Professionele aanbieders van jeugdhulp (jeugdhulpaanbieders, dit kunnen ook ZZP-ers zijn) mogen alleen jeugdhulp verlenen als ze voldoen aan de kwaliteitseisen die genoemd staan in de Jeugdwet. De hulpverlener moet bijvoorbeeld geregistreerd staan in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ-registratie) of BIG. Informele hulpverleners hoeven niet te voldoen aan de kwaliteitseisen uit de Jeugdwet.

De verklaring omtrent gedrag zal door hulpverleners uit het sociale netwerk overlegd moeten worden. De kosten hiervan zijn voor rekening van de hulpverlener. Het overleggen van een verklaring omtrent gedrag is niet noodzakelijk voor eerste- of tweedegraadsfamilieleden.

Artikel 6

De tarieven voor de inhuur van een organisatie of een zzp'er zijn afgeleid van de tarieven die worden gehanteerd door de door gemeente gecontracteerde aanbieders. De tarieven worden kenbaar gemaakt op de site van de Gemeente Gouda.

Het bedrag waartegen diensten anders dan hulp bij het huishouden uit het sociale netwerk betrokken kunnen worden, is gerelateerd aan de hoogte van het minimumloon. Het uurtarief wordt gelijkgesteld aan maximaal 120% of maximaal 200% van het minimumloon op basis van een 36-urige werkweek. Bij de bepaling van de hoogte van het pgb wordt uitgegaan van het geldende tarief op grond van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag. Er vindt geen tussentijdse bijstelling plaats.

Artikel 7

Artikel 2.1.4 lid 1 onderdeel b Wmo 2015 geeft aan dat bij verordening kan worden bepaald dat een cliënt een bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening verschuldigd is. In de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Gouda (hierna: verordening) is geregeld dat voor alle maatwerkvoorzieningen een eigen bijdrage verplicht is. De uitvoering hiervan wordt gedaan conform het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Bij verordening is geregeld dat voor alle categorieën personen, genoemd in artikel 3.8, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 de bijdrage, dan wel het totaal van de bijdragen, wordt verlaagd door het percentage, genoemd in dat lid, te verlagen naar 10%. In dit artikel wordt geregeld door welke instantie de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een pgb voor opvang wordt vastgesteld en geïnd.

Aan jeugdige tot 18 jaar kan uitsluitend een bijdrage in de kosten worden opgelegd voor een woningaanpassing (artikel 3.8 lid 4 onderdeel e Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en artikel 2.1.5 Wmo 2015). Dit is geregeld in de verordening (de onderhoudsplichtige ouders of degene die anders dan de ouder samen met de ouder het gezag uitoefent is een bijdrage in de kosten verschuldigd.).

Sinds 1 januari 2015 is het voor gemeenten mogelijk om de kosten van een door hen verstrekte maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget te verhalen op degene die door zijn onrechtmatig handelen er de oorzaak van is dat de cliënt een beroep moet doen op een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget (artikel 2.4.3 Wmo 2015). Dit verhaal vloeit voort uit het regresrecht dat de gemeente heeft op grond van artikel 6:162 BW. De eigen bijdrage bij regresrecht is geregeld in artikel 4 Wmo convenant.

Deelnemende gemeenten die te maken krijgen met een slachtoffer dat aanspraak maakt op een voorziening uit de Wmo-2015, zijn, indien uit hun onderzoek blijkt dat deze voorziening noodzakelijk is, verantwoordelijk voor de verstrekking van deze voorziening. Daarbij geldt dat zij, in tegenstelling tot de voorzieningen waarop de overeenkomst 2015/2016 van toepassing is, vanaf 15 februari 2017 wel een eigen bijdrage voor een voorziening aan de cliënt mogen vragen, gebaseerd op de overeenkomst 2017.

Op 15 februari 2017 is het convenant aangepast. Gemeenten mogen vanaf die datum wel weer een eigen bijdrage vragen voor een voorziening van een regrescliënt die na 15 februari 2017 een ongeval heeft gehad.

Artikel 8

De in dit artikel gestelde kwaliteitseisen zijn rechtstreeks van toepassing voor de aanbieders die door de gemeente gecontracteerd zijn. Bij een pgb is het stellen van kwaliteitseisen niet in overeenstemming met de bestedingsvrijheid als neergelegd in artikel 6 Wmo. De algemene kwaliteitseisen uit hoofdstuk 3 en de eisen in het gemeentelijk beleid gelden dus niet voor ondersteuning ingekocht met een pgb. De gemeente heeft geen contractuele relatie met deze zorgverleners of leveranciers. Daardoor kan een gemeente ze niet direct aanspreken op de geleverde kwaliteit. Het college moet dus voordat aan een cliënt een pgb wordt verstrekt, vaststellen of de daarmee in te kopen ondersteuning van goede kwaliteit is (artikel 2.3.6 lid 2 onderdeel c Wmo 2015). Bij het beoordelen van de kwaliteit weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt (artikel 2.3.6 lid 3 Wmo 2015). De gemeente kan op grond van de Wmo 2015 wel indirect kwaliteitseisen aan de pgb-ondersteuning stellen. Het college kan bijvoorbeeld in een persoonlijk budgetplan met deze bepaling vooraf toetsen of de kwaliteit bij de budgethouder voldoende is gegarandeerd, door van de aanvrager te vragen, bijvoorbeeld in een persoonlijk budgetplan aan te geven waar hij zijn ondersteuning zal inkopen, op welke manier deze ondersteuning bijdraagt aan zijn participatie en zelfredzaamheid; en hoe de kwaliteit van de ondersteuning is gewaarborgd.

In artikel 2.3.6 lid 3 Wmo 2015 is bepaald dat bij het beoordelen van de kwaliteit het college meeweegt of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt. Uit de woorden "in redelijkheid" blijkt wel dat het college enigszins terughoudend moet zijn in de beoordeling of hetgeen wordt ingekocht geschikt is voor het te bereiken doel. Het college zal in elk individueel geval moeten bekijken of de zorg middels het pgb doelmatig, efficiënt en veilig wordt verleend. Indien het college het pgb wil afwijzen, omdat niet voldaan is aan de kwaliteit zal het college dat in de beschikking duidelijk moeten motiveren en goed moeten onderbouwen.

Artikel 9

In dit artikel wordt een nadere toelichting gegeven over de manier waarop tot een passende maatwerkvoorziening of individuele voorziening gekomen wordt.

‘Richtlijnen indicatie Hulp bij het huishouden’

Doelgroep hulp bij het huishouden

De Wmo 2015 geeft gemeenten de opdracht de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van Goudse inwoners te bevorderen en te behouden. Daartoe kunnen verschillende voorzieningen worden ingezet wanneer de zelfredzaamheid afneemt, waaronder de huishoudelijke hulp. De gemeente heeft beleidsruimte bij het kiezen van de voorzieningen en de wijze waarop die worden toegekend, ingezet en bekostigd. Doel van de Wmo 2015 is kwetsbare mensen zo lang mogelijk zelfredzaam en zelfstandig thuis te kunnen laten wonen en leven.

De gemeente Gouda doet dit (onder andere) door hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening aan te bieden. De criteria voor toewijzing van een maatwerkvoorziening zijn beschreven in de verordening. De maatwerkvoorziening is in de vorm van Zorg in natura (ZIN) en een Persoonsgebonden budget (pgb) beschikbaar. De maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden ziet erop toe dat inwoners die dat zelf niet kunnen, die niet over iemand beschikken in het sociale netwerk die hen daarbij kan helpen, en waarvoor geen algemene voorziening aanwezig is, een gestructureerd huishouden kunnen voeren.

Uitspraak Centrale Raad van Beroep mei 2016

Op 18 mei 2016 heeft de CRvB de eerste uitspraken gedaan over hulp bij het huishouden onder de Wmo 2015. Uit deze uitspraken volgt dat hulp bij het huishouden onder de Wmo wordt aangeboden, een systeem van normering kan en mag worden toegepast, iedere indicatie is gebaseerd op een individueel onderzoek en de omvang is individueel bepaald.

Echter, er is door de uitspraken ook een belangrijk aandachtspunt ontstaan. De toe te passen normtijden, die afwijken van het eerdere gehanteerde protocol CIZ, moeten volgens de CRvB gebaseerd zijn op een objectief onderzoek naar de noodzakelijke handelingen en de frequentie daarvan.

Het Goudse protocol uit 2013 was qua activiteiten gebaseerd op de MO-zaak en het CIZ protocol. De gemeente Gouda heeft bij de aanpassing in beleid gebruik gemaakt van het objectieve en onafhankelijk vastgestelde protocol van het CIZ en van het KPMG onderzoek in Utrecht.

De gemeente wil die inwoners bereiken die langer thuis moeten blijven wonen en waar een zwaardere ondersteuningsvraag ontstaat op het onderdeel zelfredzaamheid in het eigen huishouden. Voor deze doelgroep wordt via een extra investering meer ruimte geboden om beter maatwerk te leveren via de activiteiten die onder voor die doelgroep cruciaal zijn om langer thuis te wonen: specifiek is dat het onderdeel boodschappen, de maaltijdverzorging en het wassen.

Voor deze onderdelen worden richtlijnen gehanteerd die overeenkomen met het CIZ protocol. Welke objectief en onafhankelijk zijn vastgesteld. Voor het huishoudelijk werk (licht en zwaar) wordt gebruik gemaakt van de norm die zorgvuldig onderzocht is door KPMG voor de gemeente Utrecht.

Via het creëren van extra ruimte bij psychosociale begeleiding, meerzorg bij intensief gebruik, een hoge vervuilingsgraad of specifieke problematiek wil het college de uitvoering nog beter in staat stellen maatwerk te leveren.

Geen protocol, maar richtlijn

Het college heeft ervoor gekozen (op aanraden van VWS en VNG) om niet wederom te spreken over een protocol, maar over richtlijnen ter indicatie. Het past niet in de bedoeling van de Wmo om met afvinklijsten te werken die leiden tot een aantal uren. Het woord protocol kan die associatie wekken.

Ten slotte: het is te allen tijde van belang om voor ogen te houden dat er in deze regeling wordt gesproken van een kadering waarin richtlijnen voor indicatiestelling zijn verwoord. Met behulp van het keukentafelgesprek wordt een afweging gemaakt in relatie tot die richtlijnen. Individuele afwijkingen zijn

altijd mogelijk, mits beargumenteerd vanuit de feitelijk geconstateerde noodzakelijk geachte aspecten en helder toegelicht in de beschikking.

De leefeenheid is primair zelf verantwoordelijk / gebruikelijke zorg

Onder een leefeenheid wordt verstaan 'alle bewoners die een gemeenschappelijke woning bewonen met als doel een duurzaam huishouden te voeren'. Indien tot de leefeenheid, waar de cliënt deel van uitmaakt, één of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten, komt men niet in aanmerking voor hulp bij het huishouden. Wij spreken dan van gebruikelijke zorg.

Gebruikelijke zorg is de ondersteuning die huisgenoten geacht worden elkaar te bieden, omdat zij als leefeenheid een gemeenschappelijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden.

Het principe van gebruikelijke zorg heeft een verplichtend karakter en hierbij wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, gezinssamenstelling, de wijze van inkomensverwerving, drukke werkzaamheden, lange werkweken of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden.

Indien uit medisch onderzoek blijkt dat een huisgenoot aantoonbare beperkingen heeft op grond van een aandoening, beperking, handicap of probleem waardoor redelijkerwijs de taken niet overgenomen kunnen worden is gebruikelijke zorg niet van toepassing.

Algemene hulpmiddelen

Algemene hulpmiddelen hebben voorrang op individuele voorzieningen. Waar nodig zal een algemene voorziening worden verstrekt. Hoe de keuze zal worden gemaakt is altijd een individuele afweging.

Bij algemene hulpmiddelen moet men denken aan een afwasmachine, aangepast bestek, het plaatsen van een verhoging voor een wasmachine, een wasdroger, een stofzuiger. Als een technisch hulpmiddel niet aanwezig is of gerealiseerd kan worden maar wel een goede oplossing biedt, is dit voorliggend op het inzetten van hulp.

Algemeen gebruikelijke voorziening

Een algemeen gebruikelijke voorziening is een voorziening waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Te denken valt hierbij aan: boodschappen service, maaltijdservice, klussendienst, ramenwasservice etc.

CIZ indicatiewijzer en gebruikelijke zorg

Bij de toetsing aan "gebruikelijke zorg" hanteert de gemeente Gouda de CIZ indicatiewijzer (toelichting op de beleidsregels indicatiestelling AWBZ 2014, versie 7.1 van juli 2014) voor zowel jeugd als Wmo. Het uitgangspunt van de richtlijnen bij jeugd is dat de zorg die ouders volgens heersende maatschappelijke

opvattingen moeten bieden aan kinderen zonder beperking, rekening houdend met verschillen die bij kinderen in dezelfde leeftijdscategorie bestaan, als gebruikelijk wordt geacht.

De richtlijnen worden steeds in samenhang en gelet op de omstandigheden van het kind beoordeeld. Zo kan een zorghandeling die naar zijn aard en omvang voor een kind van een bepaalde leeftijdsgroep gebruikelijk is, in een individuele situatie veel vaker voorkomen (frequentie) waardoor deze zorg niet geheel als gebruikelijk kan worden aangemerkt.

Het verwijzen naar de richtlijnen van het CIZ laat onverlet dat in individuele situaties telkens weer een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt en daarmee rekening moet worden gehouden met specifieke omstandigheden van de jeugdige en zijn ouders.

Artikel 10: Waardering mantelzorgers

Dit artikel is een uitwerking van het in de verordening opgenomen artikel 15 over de jaarlijkse waardering van mantelzorgers.

Aan mantelzorgers wordt als waardering voor de door hen geboden ondersteuning een kortingspas verstrekt. Voor de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 vindt verstrekking plaats in de vorm van de mantelzorgpas Gouda. Vanaf 1 april 2018 wordt naast de mantelzorgpas kosteloos de Rotterdampas verstrekt. Tevens is geregeld dat mantelzorgers een tegemoetkoming kunnen aanvragen voor hulp bij het huishouden. Hiervoor gelden bepaalde voorwaarden, zoals geregistreerd staan bij Palet Welzijn. Het betreft een tegemoetkoming voor maximaal 78 uur per jaar tegen een gereduceerd tarief van € 5,- per uur te verzilveren bij een door de gemeente gecontracteerde aanbieder. Voor mantelzorgers die in 2017 aanspraak hebben gemaakt op de Tijdelijke Subsidieregeling Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) geldt een overgangsregeling waardoor zij voor het jaar 2018 aanspraak kunnen maken op een maximum van 100 uur. Voor de hulp bij het huishouden heeft het college een budgetplafond vastgesteld. Het beschikbare budget wordt op volgorde van binnenkomst verdeeld.